

**УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ У УЖИЦУ**

МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Ужице, 2019.

**СТРУЧНЕ СЛУЖБЕ
ПЕДАГОШКОГ ФАКУЛТЕТА**

АДРЕСА ФАКУЛТЕТА:	Ужице, Трг Светог Саве 36 e-mail: fakultet@pfu.kg.ac.rs www.pfu.kg.ac.rs
ВАЖНИЈИ ТЕЛЕФОНИ:	Централа: 031/521-952 Продекани: 031/511-078 Студентска служба: 031/510-625 Деканат: 031/511-078
ФАКС:	031/511-078
ЖИРО-РАЧУН:	840-1378666-16

**РАД УПРАВЕ И СТРУЧНИХ СЛУЖБИ ФАКУЛТЕТА
СА СТУДЕНТИМА**

ИЗВРШИОЦИ	ИМЕ ЛИЦА	РАД СА СТУДЕНТИМА
Декан Факултета	Проф. др Снежана Маринковић	уторак 10,00–12,00 h
Секретар Факултета	Гордана Алексић	сваког радног дана 10,00–13,00 h
Продекан за наставу	Проф. др Сања Маричић	уторак 12,00–14,00 h
Продекан за научноистраживачки рад	Проф. др Јелена Стаматовић	уторак 12,00–14,00 h
Продекан за међународну сарадњу	Проф. др Далиборка Пурић	уторак 12,00–14,00 h
Студентска служба	Горан Вилотијевић шеф Студентске службе	сваког радног дана 11,00–13,00 h
Библиотека	Зорица Новаковић руководилац Библиотеке	сваког радног дана 8,00–18,00 h

СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Факултет је наставно-научна установа, која у оквиру своје матичне делатности организује и студије другог степена, мастер академске студије за стицање академског назива *Мастер васпитач*.

Садржај програма мастер академских студија *Мастер васпитач* усклађен је са захтевима Болоњске декларације, законским одредбама, стандардима за акредитацију високошколских установа и студијских програма које је донео Национални савет за високо образовање Републике Србије и програмима сродних факултета у земљи и иностранству. Одлуком Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-01-00101/25/2019-3 од 5.06.2019. године Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању донело је *Уверење о акредитацији студијског програма мастер академских студија (МАС) – Мастер васпитач* у оквиру поља друштвено-хуманистичких наука.

Структура студијског програма

Мастер академске студије имају укупно 60 ЕСПБ уз претходно остварен обим студија од 240 ЕСПБ на основним академским студијама. Студијски програм мастер академских студија *Мастер васпитач* реализује се кроз једну године (2 семестра).

Студијски програм садржи 4 обавезна, 26 изборних студијских предмета (од којих студент бира два), стручну праксу и завршни рад. Бодовна вредност сваког предмета исказана је кроз 6 ЕСПБ за наставне предмете и за праксу 9, што укупно износи 60 ЕСПБ. У сваком семестру студент бира по један изборни предмет. Услови за упис и полагање појединих предмета јасно су дефинисани у књизи предмета.

Израда завршног мастер рада је обавезна за све студенте. Избор теме завршног рада, његова израда и одбрана регулисани су ближе општим и посебним актима Факултета.

Сврха студијског програма мастер академских студија *Мастер васпитач* је стицање знања, вештина и способности неопходних за успешно обављање послова васпитача у условима савременог друштва, већих стандарда образовања и сталног повећања захтева за већом стручношћу васпитача у предшколским установама. Савремене тенденције у образовању васпитача у ширим оквирима европског и светског образовног простора иду у правцу повећавања захтева за већом

компетентношћу васпитача због све сложенијих општих и специфичних услова у којима се данас одвија васпитање и образовање деце.

Сврха студијског програма *Мастер васпитач* је дограђивање знања, компетенција, професионалних искустава и способности и подстицање и развијање одговарајућих вештина које ће им омогућавати да самостално и критички промишљају сопствену педагошку праксу, да је истражују и на тој основи усавршавају и даље развијају, пратећи тако савремена достигнућа из области дидактичко-методичких наука и позитивна искуства добре педагошке праксе. Инсистира се на подизању, не само општег и стручног нивоа образовања васпитача, него и боље дидактичко-методичке оспособљености за рад у свим доменима и сегментима структуре васпитно-образовне делатности предшколске установе. Овладавање вештинама и процедурама научно-истраживачког рада, као и вештинама академског писања постаје све више услов успешности васпитача у даљем развијању и унапређивању сопствене педагошке праксе. Током студија студенти треба да стекну, потврде и унапреде знања и способности и изграде одговарајуће вештине које ће им омогућавати да самостално и критички промишљају сопствену педагошку праксу, да је истражују и на тој основи усавршавају и даље развијају пратећи тако савремена достигнућа из области дидактичко-методичких наука и позитивна искуства добре педагошке праксе. На овом нивоу студија студент треба да повећа број стручних компетенција стечених на основним академским студијама и да их квалитативно унапреди, подигне на виши ниво. Томе ће посебно допринети укључивање студената у истраживачке задатке кроз студијско-истраживачки рад и израду завршног рада.

Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма мастер академских студија *Мастер васпитач* је даље образовање, припремање и развијање компетенција студената, стечених на основним студијама, за рад у предшколским установама.

Циљеви студијског програма *Мастер васпитач* произилазе и у складу су са основним циљевима и задацима Педагошког факултета на коме се овај програм реализује, а то су:

- і стицање додатних знања са циљем унапређивања општих академских, стручних, професионалних компетенција и способности неопходних за самосталан рад у образовно-васпитним установама, као и за даље образовање, стручно усавршавање и стручну комуникацију;
- і оспособљавање за примену знања у решавању конкретних проблема у васпитно-образовној пракси и областима дидактичко-методичких наука;
- оспособљавање за решавање сложених проблема користећи се интегрисаним знањем из бројних научних области и дисциплина које се изучавају у оквиру студијских програма на Факултету;

-
- оспособљавање за истраживање васпитно-образовне праксе у предшколској установи и примену утврђених резултата;
 - оспособљавање за ефикасну дидактичко-методичку евалуацију и критичко промишљање сопственог рада;
 - овладавање разноврсним начинима самосталног образовања и перманентног стручног усавршавања.

Компетенције студената

Савладавањем студијског програма мастер академских студија *Мастер васпитач* студент развија опште и специфичне способности и стиче потребне компетенције за посао васпитача.

Опште компетенције су:

- ī разуме каузалност васпитања и образовања у условима друштвено-економских промена;
- ī самостално стиче и проширује знања стечених на основним академским студијама знања и разуме проблеме предшколског васпитања и образовања;
- ī оспособљен да самостално планира, организује и реализује истраживања у области образовања и васпитања.

Предметно-специфичне компетенције:

- ī самостално планира, програмира, реализује, прати и вреднује све облике васпитно-образовног рада у предшколском васпитању и образовању;
- ī ствара подстицајну средину за развој, учење и васпитање деце предшколског узраста;
- ī самостално и у тиму планира, организује и реализује истраживања, уопштава резултате и унапређује васпитно-образовну праксу и упознаје ширу стручну јавност са резултатима истраживања;
- ī критички прати и примењује новине васпитања и образовања у циљу унапређивања васпитно-образовног рада;
- ī оспособљен за коришћење савремених информационих технологија у васпитно-образовном раду и личном перманентном усавршавању;
- ī компетентно комуницира са друштвеном средином и отвара предшколску установу према друштвеној и локалној средини;
- ī интегрише знања и решава сложене проблеме у области васпитања и образовања, а посебно предшколске праксе васпитно-образовног рада;
- ī поседује и примењује знања из области законодавства у васпитању и образовању, управљања и руковођења васпитно-образовном установом;
- ī користи страни језик у стручном раду и даљем усавршавању,
- ī оспособљен је критичку рефлексију и саморефлексију и уме исту да развија код деце, преузима одговорност за свој професионални развој;
- ī врши дисеминацију стручних и научних знања и тако подиже образовни и културни ниво своје средине.

Оцењивање и напредовање студената

Студент савлађује студијски програм *Мастер учитељ* полагањем испита и стиче одређени број ЕСП бодова. Према студијском програму, студент може да оствари 60 ЕСПБ, при чему сваки наставни предмет има одређени број ЕСПБ. Број ЕСПБ утврђује се на основу радног оптерећења студента у савлађивању одређеног предмета и применом јединствене методологије која важи важи све студијске програме.

Успешност студената у савлађивању одређеног предмета континуирано се прати током наставе и изражава се бројем поена. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100, при чему минимални број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе износи 30, а максимални 70 поена.

Сваки предмет из студијског програма *Мастер васпитач* има јасан и објављен начин стицања поена. Начин стицања поена током извођења наставе укључује број поена које студент стиче по основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита.

Оцењивање и напредовање студената обавља се у складу са *Правилником о полагању испита и оцењивању на испитима*.

Утврђивање савладаности студијског програма *Мастер васпитач* верификује се оценом која изражава укупан рад у настави и на предиспитним обавезама и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина.

УПИС СТУДЕНАТА НА МАСТЕР АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

Педагошки факултет у Ужицу на студијски програм *Мастер васпитач* уписује 54 студената.

Упис на мастер академске студије се спроводи на основу конкурса.

На студијски програм мастер академских студија могу се уписати студенти који су завршили основне академске студије на учитељском/ педагошком факултету уз остварених 240 ЕСПБ и кандидати који су завршили основне академске студије и остварили 240 ЕСПБ бодова на неком другом сродном факултету у складу са Статутом Универзитета у Крагујевцу и Статутом Факултета.

Кандидати, који конкуришу са других сродних факултета, могу се рангирати уз претходно положене диференцијалне испите које одређује Комисија коју именује декан Факултета.

**РАСПОРЕД ПРЕДМЕТА ПО СЕМЕСТРИМА И ГОДИНАМА СТУДИЈА
НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ МАСТЕР УЧИТЕЉ**

Шифра	Назив предмета	Семестар		ЕСПБ
		I	II	
4201	Теоријски проблеми дидактике	2 + 2		6
4202	Технологија васпитно-образовног рада	2 + 2		6
4203	Страни језик	2 + 2		6
4205	Методологија израде научног и стручног рада		2 + 2	6
4206	Изборни блок 1	2 + 2		6
4207	Изборни блок 2		2 + 2	6
4208	Пракса		180	9
4209	Завршни рад			15

Изборни блок 1: Студент бира један од понуђених предмета (6 ЕСПБ).

Изборни блок 2: Студент бира један од понуђених предмета (6 ЕСПБ).

ИЗБОРНА НАСТАВА НА СТУДИЈСКОМ ПРОГРАМУ МАСТЕР ВАСПИТАЧ

Шифра	Назив предмета	Семестар		ЕСПБ
		I	II	
	Изборни блок 1			
4204/1	Савремени токови методике развоја говора	2+2		6
4204/2	Савремени токови методике развоја почетних математичких појмова	2+2		6
4204/3	Савремени токови методике упознавања околине	2+2		6
4204/4	Савремени токови методике музичког васпитања	2+2		6
4204/5	Савремени токови методике физичког васпитања	2+2		6
4204/6	Савремени токови методике ликовног васпитања	2+2		6
4204/7	Савремени токови инклузивног васпитања	2+2		6
4204/8	Савремени токови васпитања деце раног узраста	2+2		6
4204/9	Савремена схватања лидерства у васпитно-образовним установама	2+2		6
	Изборни блок 2			
4206/1	Лингвистичка основа говора деце		2+2	6
4206/2	Књижевни текст и развој говора деце		2+2	6
4206/3	Даровитост за математику у предшколском васпитању		2+2	6
4206/4	Математичке игре		2+2	6
4206/5	Теоријске основе музичке уметности		2+2	6
4206/6	Стилови у музици		2+2	6
4206/7	Мултимедијалност игара за децу		2+2	6
4206/8	Ликовне технике у активностима деце предшколског узраста		2+2	6
4206/9	Операционализација истраживања у физичкој култури		2+2	6
4206/10	Физичко васпитање и здравље предшколског детета		2+2	6
4206/11	Садржајне и сазнајне основе природе и друштва		2+2	6
4206/12	Евалуација садржајних и сатнајних основа природе и друштва		2+2	6
4206/13	Индивидуализација у инклузивном васпитању и образовању		2+2	6
4206/14	Активности деце са сметњама у развоју		2+2	6
4206/15	Инклузија на раном узрасту		2+2	6
4206/16	Законодавне основе система васпитања и образовања		2+2	6
4206/17	Управљање и руковођење васпитно-образовним институцијама		2+2	6

**САДРЖАЈ СТУДИЈСКИХ ПРЕМЕТА НА СТУДИЈСКОМ
ПРОГРАМУ МАСТЕР АКАДЕМСКИХ СТУДИЈА
МАСТЕР ВАСПИТАЧ**

Назив предмета: ТЕОРИЈСКИ ПРОБЛЕМИ ДИДАКТИКЕ

Наставник: проф. др Жана Бојовић, проф. др Данијела Василијевић,

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Развој дидактичких теорија у ужем и ширем смислу; Клафкијева дидактичка теорија; Хајманов модел поучавања; Берлинска школа; Теорија информација; Теорија Комуникација; Системске основе организације наставног процеса. Кибернетички приступ настави. Асоцијативна теорија учења. Бихејвиористички модел поткрепљења. Структурализам. Развој логичких структура. Теорија кумулативног учења у настави. Развијајућа настава. Теорија етапног формирања умних радњи. Хуманистичке теорије личности и њихове импликације у настави и учењу (Олпортова, Масловојева теорија личности). Психоаналитичке теорије и њихове импликације у настави и учењу (С. Фројдова, Ериксонска и А. Фројд).

Практична настава

Улога наставника везана за разумевање и коришћење дидактичких идеја датих у форми модела, парадигми, закона и конструката. Практичне вежбе у примени принципа хуманистичких и психоаналитичких теорија у настави и учењу и обликовању пожељних облика понашања – васпитање послушности и васпитање свесне одговорности појединца.

ЛИТЕРАТУРА

Вилотијевић, М. (1999). *Дидактика 2*. Београд: Учитељски факултет.

Вилотијевић, Младен (1996). *Системско-теоријске основе наставног процеса*, Београд: Учитељски факултет.

Жана Бојовић, Далиборка Пурић (2016). Упоредна анализа Клафкијевог и Хајмановог модела дидактике, *Зборник радова Филозофског факултета*, Косовска Митровица, XLVI(2), стр. 239–254

Жана Бојовић (2012). Критичко-конструктивна дидактика и интелектуални развој. *Настава и учење – циљеви, стандарди, исходи*, стр. 379–386. Ужице: Учитељски факултет.

Назив предмета: **ТЕХНОЛОГИЈА ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА**
Наставник: **проф. др Данијела Василијевић**

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Педагошки ефекти примене савремене информационе технологије у настави. Примена медија, метода, облика рада и организације наставе уз коришћење нових технологија. Комплексно вредновање знања коришћењем нових технологија. Дидактичко-информатичке иновације у образовању. Нове технологије у васпитно-образовном раду – предности и ограничења. Електронска књига. Електронски уџбеник. Дигитални дневник. Формирање и развој школске медијатеке. Интернет у функцији планирања, припреме, организације, реализације, вредновања васпитно-образовних активности наставника/васпитача, интернет у функцији властитог формалног, неформалног и информалног усавршавања; Усавршавање наставника/васпитача на даљину. Виртуелно окружење – предности и ограничења.

Практична настава

Компаративна анализа примене васпитно-образовне технологије у образовним системима других држава: Немачка, Финска, Велика Британија, Русија, САД, Словенија, Хрватска, Босна и Херцеговина. Оспособљавање наставника за перманентно праћење и примену иновација. Практични примери интегрисаних наставних технологија у функцији подизања квалитета васпитно-образовног рада.

ЛИТЕРАТУРА

Василијевић, Д. (2016). *Образовна технологија – изабране теме*. Учитељски факултет, Ужице.

Vasiljević, D. (2016). Social Networks In Education: Estimates and Expectations of Students, *Teme*, Vol. XL, No 4, str. 1241–1258 [ISSN 0353-7919; DOI 10.22190/TEME1604241V; Online ISSN 1820-7804; COBISS.SR-ID 559631]

Василијевић, Д. (2007). *Усавршавање наставника на даљину*, „Андрагогија на почетку трећег миленијума“, Универзитет у Београду, Филозофски факултет, Институт за педагогију и андрагогију, Београд.

Влаховић, Б. (1987). *Школска медијатека*, Београд.

Мандић, Д., Ристић, М. (2005). *Информационе технологије – европски стандарди знања*, Медијаграф, Београд.

Мандић, Д., Ристић, М. (2006). *Web портали и образовање на даљину у функцији подизања квалитета наставе*, Медијаграф, Београд.

Сузић, Н. (2005). *Педагогија за XXI вијек*, ТТ-Центар, Бања Лука.

Назив предмета: СТРАНИ ЈЕЗИК (Руски језик)

Наставник: доц. др Светлана Терзић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Практична настава

Наставни план се обавља кроз вежбе. Вежбе се састоје из две тематске целине које се прожимају.

Једна целина се односи на текстове у складу са одговарајућим смером. Кроз текстове студенти ће се упознати са новом лексиком у оквиру њиховог образовања из области: педагогије и методике наставе различитих предмета. Упознаће се и са новим говорним ситуацијама у складу са узрастом ученика одговарајуће васпитно-образовне установе. Друга целина је фонетика, граматика и основи синтаксе, која је неопходна за савладавање читања и разумевања текста, тако и за разумевање нових говорних ситуација у одељењу. Из фонетике посебна пажња се посвећује правилном изговору меких сугласника и изговора самогласника који садрже јоту. Из граматике се обрађују: кратки придеви, предикативи, адвербијал, одричне реченице, упитне реченице, врсте сложених реченица.

ЛИТЕРАТУРА

Мароевич, Радмило (2001). *Русская грамматика (в двух томах)*. Москва-Белград.

Пипер, Предраг (2005). *Грамматика руского језика*, Завет, Београд.

Кончаревић, Ксенија (2004). *Савремена настава руского језика: садржеји, организација, облици*, Београд.

Терзић, Светлана (2017). *Скрипта одабраних текстова за мастер студенте Учитељског факултета, Ужице*.

Назив предмета: СТРАНИ ЈЕЗИК (Енглески језик)

Наставник: мр Гордана Љубичић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Кратак преглед граматике енглеског језика карактеристичне за стручни енглески језик и академски начин изражавања; академско писање (писање резимеа, есеја и презентација); основе теорије превођења.

Практична настава

Развијање и усавршавање свих језичких вештина, са посебним нагласком на писању и читању. Медијација, језик као средство комуникације, енглески језик струке, образовне науке, принципи успешног превођења. Развој језичких вештина: напредне вештине читања, разумевање читањем и слушањем, дискусија, изражавање става и мишљења о темама везаним за струку, писање резимеа, извештаја и презентација. Консултације у вези са самосталним радом студента.

ЛИТЕРАТУРА

Murphy, R. (1990). *English Grammar in Use*, Cambridge University Press.

Thompson A. J., Martinet, A. V. (1994). *A Practical English Grammar*, Oxford, Oxford University Press.

Љубичић, Гордана (2011). *English Grammar Practice Exercises*, Учитељски факултет, Ужице.

Стручна литература у писаној и електронској форми по избору студента (из уже научне области – усмерења на мастер студијама).

Назив предмета: МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА
Наставник: проф. др Јелена Стаматовић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Врсте научних и стручних радова. Критеријуми за избор истраживачке теме. Библиографска припрема за израду рада. Проналажење научних извора. Коришћење научних извора. Научна и стручна дела. Структурални елементи научног рада. Прикупљање и обрада података у истраживању (примена софтверских пакета за обраду података SPSS) анализа и интерпретација резултата истраживања. Извештај истраживања. Документовање научних извора; Језик и стил научног и стручног рада. Припрема рукописа за штампу. Евалуација научног рада. Етика научног радника.

Практична настава

Анализе научних и стручних дела и стручне литературе. Примена софтверских пакета SPSS за обраду података које студенти добијају у реализацији пројекта истраживања. Прикази публикација.

ЛИТЕРАТУРА

Кундачина, М., Банђур, В. (2007). *Академско писање*. Ужице: Учитељски факултет.
Kleut, М. (2008). *Naučno delo od istraživanja do štampe*. Novi Sad: Akademska knjiga/Budućnost

Назив предмета: САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ РАЗВОЈА ГОВОРА
Наставник: проф. др Далиборка Пурић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Елементи језичке комуникације детета предшколског узраста (однос између говора и мишљења; почеци симболичке функције код деце; дете и језичка комуникација; вербална и невербална комуникација). Лингвистички аспект развоја говора (дечији језик и лингвистичке теорија). Развој артикулације (ступњевитост развоја). Развој лексике (развијање и богаћење речника, тест-речник за децу од 3 до 7 година). Развој морфологије (појава падежа; употреба глагола; непроменљиве речи). Развој синтаксе (психолошки аспекти формирања реченице). Карактеристике дијалога близанаца. Језичке игре у активностима развоја говора. Васпитач и избор књижевних текстова у активностима на развоју говора предшколске деце.

Практична настава

Примена стечених знања у процесу развоја говора деце предшколског узраста. Самостално критичко промишљање, развијање и унапређивање педагошке праксе.

ЛИТЕРАТУРА

- Ботуровић, Марија (2001). *Методика развоја говора*, Шабац: Виша школа за образовање васпитача.
- Бугарски, Ранко (1991). *Увод у лингвистику*, Београд: ЗУНС.
- Васић, Смиљка (1981). *Говор вашег детета*, Београд: ЗУНС.
- Каменов, Емил (1988). *Методика васпитнообразовног рада са предшколском децом*, Београд: ЗУНС.
- Лукић, Вера (1982). *Дечја лексика*, Београд: Просвета.
- Милатовић, Вук (2009). *Методика развоја говора*, Београд: Учитељски факултет.
- Наумовић, Милорад (2000). *Методика развоја говора: приручник за студенте виших школа за образовање васпитача и за васпитаче*. Пирот: Виша школа за образовање васпитача.
- Росић, Тиодор (2008). *Методика развоја говора, изабрани текстови*, Јагодина: Педагошки факултет.

Назив предмета: САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ РАЗВОЈА ПОЧЕТНИХ МАТЕМАТИЧКИХ ПОЈМОВА

Наставник: проф. др Сања Маричић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Историјски осврт на идеју предшколског математичког образовања. Педагошко-методичке идеје и модели образовања и васпитања деце кроз историју. Значај предшколског математичког образовања. Интелектуални развој детета и развијање почетних математичких појмова. Елементи логичко-математичког мишљења у предшколском математичком образовању. Развој математичког сазнања код предшколске деце. Начела и циљеви предшколског математичког образовања. Холистички приступ у развијању почетних математичких појмова. Учење и поучавање у развијању почетних математичких појмова (интегрисано учење, кооперативно учење, учење путем откривања). Улога и значај игре у развијању математичких појмова. Стваралаштво у почетном математичком образовању. Улоге васпитача у процесу предшколског математичког образовања. Савремене технологије и медији у предшколском математичком образовању.

Практична настава

Практична примена знања у планирању, припремању и организовању активности са децом на развијању почетних математичких појмова.

ЛИТЕРАТУРА

PribišeV Belesin, T. (2016). *Matematičko obrazovanje i deca: pedagoško-metodičke ideje i modeli kroz istoriju*. Banja Luka.

Ђебић, М. (2006). *Почетно математичко образовање предшколске деце*. Београд: Учитељски факултет.

Прибишев Белесин, Т., Милинковић, Д., Шиндић, А. (2017). *Три теоријска приступа методици математичког образовања у раном детињству*. Бања Лука: Филозофски факултет.

Maričić, Sanja, Stamatović, Jelena (2017). The Effect of Preschool Mathematics Education in Development of Geometry Concepts in Children. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*, 13(9), 6175–6187

Maričić, S., Stakić, M., Malinović-Jovanović, N. (2018). The Role of Literary Content for Children in Preschool Mathematics Education. *Eurasia Journal of Mathematics, Science & Technology Education*. 4(2), 631-642

Cross, C., Woods, T., Schweingruber, H. (2009). *Mathematics Learning in Early Childhood*. Washington: The National Academies Press.

Liebeck, P. (1995). *Kako djeca uče matematiku*. Zagreb: Educa.

Slunjski, E. (2011). *Kurikulum ranog odgoja*. Zagreb: Školska knjiga.

Назив предмета: САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ

Наставник: проф. др Снежана Маринковић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Стратегије учења: учење кроз истраживање, учење кроз игру, учење кроз решавање проблема, искуствено учење, ситуационо учење. Интеракција детета са продуктима културе и природе. Избор пројекта за и са децом. Структура пројекта. Потенцијали пројектног приступа учењу. Улоге и поступци васпитача у пројектном приступу учењу. Праћење у пројектном приступу учењу. Пројектни портфолио. Критичка-конструктивна анализа. Секвенцијална анализа.

Практична настава

Ситуација учења (шта је то). Дизајнирање ситуација учења. Анализа замишљене ситуације учења (критичка конструктивна анализа) и анализа одржаних активности (рефлексија и саморефлексија, техника секвенцијалне анализе).

ЛИТЕРАТУРА

Бојовић, В. (1982). *Истраживачке активности у којима деца откривају физичке појаве*, Завод за унапређивање васпитања и образовања, Београд.

Бојовић, В. (1992). *Кретање*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.

Бренеселовић, Павловић, Д., Крњаја, Ж. (2017). *Пројектни приступ учењу*, Филозофски факултет, ИПА, Београд.

Ивић, И., Пешикан, А., Антић, С. (2001). *Активно учење 2*, приручник, УНИЦЕФ и Институт за психологију.

Шмит, В. О. (1999). *Развој детета*. Београд, Завод за уџбенике и наставна средства.

**Назив предмета: САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ МУЗИЧКОГ
ВАСПИТАЊА**

Наставник: проф. др Данијела Судзиловски

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Кроз наставу студенти се упознају са постојећом музичком литературом у којој налазе креативне садржаје преко којих се деца упознају са почетним музичким појмовима у оквиру тематских целина.

Практична настава

Самостална анализа музичке литературе кроз вежбе и истраживачки рад.

ЛИТЕРАТУРА

Ђурковић-Пантелић, М. (1998). *Методика музичког васпитања деце предшколског узраста*. Шабац: Виша школа за образовање васпитача.

Манастириоти, В. (1987). *Музички одгој на почетном ступњу*. Загреб: Школска књига.

Матић, Е., Радош, К. (1986). *Музика и предшколско дете*. Београд: Завод за уџбенике.

Судзиловски, Д., Терзић, Е., (2010). Музика у развојним етапама деце предшколског узраста, Ужице: Учитељски факултет, стр. 203–210.

Назив предмета: САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

Наставник: проф. др Горан Шекељић, проф. др Милован Стаматовић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Потребе савременог човека и савременог друштва у области физичког васпитања. Разумевање улоге чиниоца који одређују квалитет физичког васпитања. Разумевање проблема у реализацији физичког васпитања у предшколским установама. Начини решавања проблема користећи се интегрисаним знањем из блиских научних области и дисциплина. Материјално техничка основа као један од фактора квалитета физичког васпитања. Планови и програми као један од фактора квалитета физичког васпитања. Технологије моторног учења. Компетенције учитеља као један од фактора квалитета наставе. Ставови интересовања деце за поједине садржаје физичког васпитања. Родне перспективе физичког васпитања.

Практична настава

Активно време ученика на часу, физиолошко оптерећење ученика на часу, ставови ученика о физичком васпитању и моторичка умања ученика - параметри квалитета физичког васпитања.

ЛИТЕРАТУРА

Керић, М., Симић, Д., Шврака, Н. (2013): Утицај посебног програма вежбања на моторичке способности деце предшколског узраста, *Зборник радова научног скупа Развојне карактеристике детета предшколског узраста*, Нови Сад, 86-90.

Бала, Г. (2006). *Физичка активност девојчица и дечака предшколског узраста*. Факултет физичке културе, Нови Сад.

Малешевић, Д. (2009). Тематско планирање и интегрисање садржаја у припремном предшколском програму, *Педагошка стварност*, 55 (7-8), 790-802.

Савичевић, Д., Сузовић, Д., Драгић, Б. (2012): Трансформационо дејство програмског модела физичких активности на моторичке способности деце предшколског узраста, *Физичка култура*, 66 (2): 119-128.

Ступар, Д., Романов, Р., Вујовић, П. и Обрадовић, Д. (2013): Професори физичког васпитања у вртићима – потреба или хир?, *Зборник радова научног скупа Развојне карактеристике деце предшколског узраста*, Нови Сад, 60-67.

Шекељић, Г., и Марковић, Ж. (2016). Да ли је побољшање квалитета физичког васпитања у предшколским установама приоритет свих земаља света? Филозофски факултет Универзитета у Источном Сарајеву, *Наука и евроинтеграције: зборник радова са научног скупа Књига 10 том 1*, 595-607.

Марковић, Ж., Шекељић, Г. (2008). Утицај боравка у предшколским установама на физички развој и физичке способности, *Зборник радова*, 9, 185-192, Учитељски факултет, Ужице, 79-94.

Malina, R. M. (2004). *Motor Development during Infancy and Early Childhood: Overview and Suggested Directions for Research*. Преузето са: <http://www.soc.nii.ac.jp./jspe3/index.htm>

Назив предмета: САВРЕМЕНИ ТОКОВИ МЕТОДИКЕ ЛИКОВНОГ ВАСПИТАЊА

Наставник: доц. др Кристинка Селаковић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Одабрани садржаји и концепти из историје, теорије и праксе визуелних уметности као полазиште за осмишљавање пројеката за рад са децом у предшколској установи. Проширивање претходно стеченог знања и искуства о начинима прилагођавања и моделирања ликовних садржаја у складу са узрастом и потребама деце предшколског узраста. Самостални истраживачки рад уз сарадњу (анализа и консултације) са професором. Модели, варирање, могући начини осмишљавања краткорочних и дугорочних тематских пројеката. Сазнајни естетски и критички аспекти у ликовном обарзовању и васпитању.

Практична настава

Самостални истраживачки пројекти – Индивидуално и у мањим групама – од концептуализације до могућих начина реализације, уз анализу и комуникацију са професором и колегама из групе.

ЛИТЕРАТУРА

Филиповић, С. (2016). *Методичка пракса ликовних педагога*. ел. уџбеник, доступно на:

<https://flu.bg.ac.rs/2016/09/elektronski-udzbenik-metodicka-praksa-likovnih-pedagoga/>

Хаџи Јованчић, Н. (2012). *Уметност у општем образовању: Функције и приступи настави*. Београд: Учитељски факултет, Klett.

Изабрана поглавља и сепарати из теорије и историје визуелних уметности (у складу са изабраним проблемом)

Назив предмета: САВРЕМЕНИ ТОКОВИ ИНКЛУЗИВНОГ ВАСПИТАЊА
Наставник: проф. др Јасна Максимовић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Разматрање филозофије инклузије – појмовно, историјски и апликативно. Савремена образовна политика и инклузивни систем. Међународни и национални нормативни оквир Стратешко планирање у области инклузивног васпитања. Кључне промене општих схватања и праксе у раду са децом са потребом за додатном подршком. Предшколске институције и васпитно-образовне промене. Праведност, социјална инклузија и демократизација образовања. Осигурање квалитета и одговорности у инклузивном васпитању. Професионализам и компетенције васпитача за инклузивно васпитање. Психолошке баријере у образовним променама.

Практична настава

Право на партиципацију у образовању и однос између права детета и инклузије; Изазови пред имплементирањем делотворне инклузивне праксе; Подршка за делотворну инклузију кроз образовни систем; Системска решења у развоју компетенција васпитача за инклузивни систем подршке; Мултидисциплинарни тимски рад у инклузивном васпитању; Међународна и национална искуства у развоју институционалних и ванинституционалних облика подршке.

ЛИТЕРАТУРА

Booth, T., Ainscow, M. (2010). *Priručnik za inkluziju* (upotreba Indeksa za inkluziju za razvoj inkluzivne kulture, politike i prakse). Beograd: Save the Children UK SEE i Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja. доступно на: [http://narip.cep.edu.rs/biblioteka/literatura na srpskom jeziku/prirucnik za inkluzivni razvoj skole.pdf](http://narip.cep.edu.rs/biblioteka/literatura_na_srpskom_jeziku/prirucnik_za_inkluzivni_razvoj_skole.pdf)

Pravilnik o programu svih oblika rada strucnih saradnika (2012) Службени гласник Републике Србије бр.5

Јовановић, Б. и сар. (2010), *Приручник за рад интерресорне Комисије за процену потреба за пружање додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету или ученику*, Министарство просвете Републике Србије.

Nikić, M. (2004). Temeljna načela timskog rada, *Diacovensia* XII, str. 115-130, dostupno na: [file:///C:/Users/user/Downloads/07_Nikic%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/07_Nikic%20(1).pdf)

Назив предмета: САВРЕМЕНИ ТОКОВИ ВАСПИТАЊА ДЕЦЕ РАНОГ УЗРАСТА

Наставник: проф. др Снежана Маринковић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Опште карактеристике психичког развоја деце у раном детињству. Општа начела васпитања и неге деце од рођења до три године. Чиниоци и законитости развоја. Основни механизми развоја у раном детињству. Општа начела за успостављање ритма живљења деце раног узраста у породици и предшколској установи. Животна средина деце у јаслицама. Структурални елементи васпитно-образовног процеса у институцији (структура простора, структура времена, структура социјалних односа, као и систем активности и улога деце и васпитача у предшколској установи). Адаптација детета. Физичко васпитање детета. Емоционални развој детета. Социјални развој детета. Развијање самосталности. Регулација дечијег понашања. Праћење и посматрање деце.

Практична настава

Препознавање, дефинисање и решавање практичних проблема везаних за планирање и организовање простора, времена, социјалних односа и активности у дечијем вртићу. Упознавање са различитим инструментима, њиховим карактеристикама и применом; Вежба у изради индивидуализованих програма за васпитно-образовни рад са децом.

ЛИТЕРАТУРА

- Ivić, I. (2010). *Vaspitanje dece ranog uzrasta*, Zavod za udžbenike – Beograd.
- Ивић, И. и сарадници. (1998). *Мапа развоја*. Београд: Креативни центар.
- Медоуз, С., Кешдан, А. (2000). *Како помоћи деци да уче*, ЗУНС, Београд, стр. 60-103; 132-158.
- Colić, V. (1997). *Dečje jaslice – gledane iz antropološkog ugla*, IPA Filozofskog fakulteta, Beograd.
- Павловић Бренеселовић Д., Павловски Т. (2000). *Партнерски однос у васпитању*, Београд, стр. 15-24; 169-254.

Назив предмета: САВРЕМЕНА СХВАТАЊА ЛИДЕРСТВА У ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИМ УСТАНОВАМА

Наставник: доц. др Милан Рапајић, проф. др Лидија Златић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Дефинисање лидерства и особине лидера. Лидерство у праву и политици – сличности и разлике. Вође кроз историјске епохе. Социолошки оквир лидерства и психолошка димензија; Лидери и пратиоци; Лидерство у ери медија. Селекције лидера. Лидерство и родна равноправност Шта није лидерство? Лидерство и дуги ход ка родној равноправности. Духовни просветитељи и претече“ лидерства“ у образовању Србије. Историјски развој васпитно-образованих установа у Србији – позната имена на челу српских школа. Транзиција у образовању Србије од 1990. до данас. Какви нам директори васпитно-образованих установа требају – њихово образовање, лидерске вештине и даље стручно усавршавање; Васпитно-образовне установе у појединим државама света. Ко води васпитно-образовне установе у САД, Немачкој, Француској, Великој Британији, Кини, Русији, Финској, Шведској (и земљама у суседству)? и разлике у односу на Србију. Лидери у приватним васпитно-образованим установама у Србији

Практична настава:

Излагање практичних проблема са којима се у својој пракси срећу васпитачи, учитељи, наставници приликом руковођења васпитно-образовним установама – биће примењена метода студије случаја. Анализа појединих законских решења поводом избора директора васпитно-образовних установа – критике и предлози.

ЛИТЕРАТУРА

Svetislav Milovanović (2012). *Liderstvo/Ledership*, Štampar Makarije, Beograd – Oktoih, Podgorica,

Одабрана поглавља из следећих књига:

Младен Вилотијевић, Ивица Радовановић, Светлана Леви (2011). *Менаџмент у образовању*. Београд: Учитељски факултет,

Славко Каравидић, Марија Чукановић-Каравидић (2008). *Економика и финансијски менаџмент у обрзовању*, Факултет организационих наука, Београд: Графичка школа.

Душица Палачковић, Зоран Поњавић (2007). *Основи државног уређења и школског законодавства*, Ужице: Учитељски факултет.

Robert Elgie (1999). *Political Leadership in Liberal Democracies*. London: Macmillan Press

Назив предмета: ЛИНГВИСТИЧКА ОСНОВА ГОВОРА ДЕЦЕ

Наставник: доц. др Мирјана Стакић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Дечји језик и лингвистичка теорија. Психолингвистичка основа развоја говора деце. Мишљење и говор. Фазе развоја говора. Фонолошки развој говора. Развој морфолошког и синтаксичког система. Семантички говорни развој. Начини проучавања и подстицања говорног развоја деце. Значај говорног развоја за целокупни процес образовања и васпитања детета. Савремене методе и поступци васпитача у методици развоја говора деце.

Практична настава

Практична примена стечених знања у процесу развоја говора деце. Истраживање језичког статуса деце у предшколској установи: дискриминације и артикулације акцената и гласова, речника и лексичке спремности детета и реченице

ЛИТЕРАТУРА

Брковић, Алекса (2011). *Развојна психологија*. Чачак: Регионални центар за професионални развој запослених у образовању (стр. 247–268).

Милатовић, Вук (прир.) (2009). *Методика развоја говора: Избор научних и стручних радова за студенте учитељских факултета*. Београд: Учитељски факултет.

Костић, Ђорђе и Спасенија Владисављевић (1995). *Говор и језик детета у развоју*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Бугарски, Ранко (1995). *Увод у лингвистику*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Виготски, Лав Семјонович (1983). *Мишљење и говор*. Београд: Нолит.

Васић, Смиљка (1971). *Развитак артикулације код деце на узрасту од три до девет година*. Београд: Научна књига.

Шира литература

Каменов, Емил (2010). *Мудрост чула IV. Дечје говорно стваралаштво*. Нови Сад: Драгон.

Марковић, Мирјана и сар. (2009). *Корак по корак 2, Васпитање деце од три до до 7 година*. Београд: Креативни центар (стр. 185–204).

Чуковски, Корнеј (1986). *Од друге до пете*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Матић, Радомир (1986), *Методика развоја говора деце (до поласка у школу)*. Нова Просвета, Београд.

Матић, Радомир (1982). *Методе и облици рада на развоју говора деце од рођења до поласка у школу*. Београд: Привредно финансијски водич.

Назив предмета: КЊИЖЕВНИ ТЕКСТ И РАЗВОЈ ГОВОРА ДЕЦЕ
Наставник: доц. др Љиљана Костић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Књижевни текст и развој говора деце (кратки говорни облици: брзалице, бројалице; ређалице; песме, басне, бајке, приче и друге књижевне форме). Стилско-језичке особености књижевности за децу. Сливовнице и развој говора деце. Драмске игре и развој говора деце.

Практична настава

Уочавање и истицање погодности одабраних књижевних текстова за развој говора (артикулације гласова, флуентности, интонације, интензитета, реченичног темпа) деце предшколског узраста.

ЛИТЕРАТУРА

Дотлић, Љубица и Емил Каменов (1996). *Књижевност у децјем вртићу*. Нови Сад: Змајеве децје игре – Одсек за педагогију Филозофског факултета.

Чуковски, Корнеј (1986). *Од друге до пете*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Говор у предшколској установи (1998). Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Васић, Смиљка (1991). *Вештина говорења: вежбе и тестови за децу и одрасле*. Београд: Педагошка академија за образовање учитеља.

Мисаиловић, Миленко (1991). *Дете и позоришна уметност*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.

Назив предмета: ДАРОВИТОСТ ЗА МАТЕМАТИКУ У ПРЕДШКОЛСКОМ ВАСПИТАЊУ

Наставник: проф. др Сања Маричић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Појмовно одређене даровитости. Теорије даровитости (Рензили, Таненбаум, Гање, Стернберг). Даровитост за математику. Препознавање и идентификација деце потенцијално даровите за математику. Предрасуде о даровитости. Значај ране идентификације даровитости за математику. Сарадња са родитељима на плану препознавања и рада са децом потенцијално даровитом за математику. Облици васпитно-образовног рада са децом потенцијално даровитом за математику у оквиру слободних и усмерених активности. Планирање рада са децом потенцијално даровитом за математику. Игра у раду са децом потенцијално даровитом за математику. Улога васпитача у раду са децом потенцијално даровитом за математику.

Практична настава

Практична примена знања у анализи карактеристика деце, планирању, припремању и организовању активности у раду са децом потенцијално даровитом за математику у предшколском васпитању и образовању и истраживању проблема у овој области.

ЛИТЕРАТУРА

- Cvetković-Lay, J. (2002). *Ja hoću i mogu više*. Zagreb: Alinea.
- Cvetković-Lay, J. (2010). *Darovito je, što ću sa sobom?* Zagreb: Alinea.
- Geoge, R. (2005). *Obrazovanjedarovitih*. Zagreb: Educa.
- Koren, I. (1989). *Kako prepoznati i identificirati nadarenog učenika*. Zagreb: Školske novine.
- Maksić, S. (1998). *Darovito dete u školi*. Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.
- Pavleković, M. (2009). *Matematika i nadareni učenici*. Zagreb: Element.
- Winner, E. (2005). *Darovita djeca: mitovi i stvarnost*. Ostvarenje.

Назив предмета: МАТЕМАТИЧКЕ ИГРЕ**Наставник: проф. др Сања Маричић****САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА***Теоријска настава*

Појмовно одређење игре. Дидактичке игре. Васпитно-образовне вредности дечје игре и њен значај за развој предшколског детета. Функције игара у предшколском математичком образовању. Врсте игара. Планирање, организација и извођење игара. Игра као средство, метод и начин рада у предшколском математичком образовању. Игре у функцији развоја елемената теорије скупова. Игра у функцији развијања релација у простору. Игре у функцији развоја појмова природних бројева. Игре у функцији развоја геометријских појмова и геометријског сазнања. Игра у функцији развијања појмова у области мерења и мера. Игра и развијање стваралаштва код деце. Улоге васпитача у игри.

Практична настава

Осмишљавање, креирање и критичко анализирање игара са аспекта доприноса развоју детета, уопште, и развоја почетних математичких појмова. Самосталан истраживачки рад студента.

ЛИТЕРАТУРА

- Kamenov, E. (2009). *Dečja igra*. Beograd: Zavod za udžbenike.
- Došen Dodub, A. (2016). *Dijete – istraživač i stvaralac: Igra, istraživanje i stvaranje djece rane i predškolske dobi*. Zagreb: Alinea.
- Peteh, M. (2008). *Matematika i igra za predškolce*. Zagreb: Alinea.
- Duran, M. (2003). *Dijete i igra*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Костић, Ж. (1963). *Између игре и математике*, Београд.
- Марјановић, М. (2001). *Игре једначења: математика за децу предшколског узраста*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Маричић, С., Лазић, Б. (2017). Игра као потпорно средство у учењу у предшколском математичком образовању, у С. Маринковић (ур). *Културно-потпорна средства у функцији наставе и учења* (259-268). Ужице: Учитељски факултет
- Goldberg, S. (2003). *Razvojne igre za predškolsko dijete: individualizirani program igre i učenja*. Lekenik: Ostvarenje.
- Трнавац, Н. (1991). *Дидактичке игре*. ЗУНС, Београд.
- Шимић, Г. (2000). *Игром до математике*. Шабац.

Назив предмета: ТЕОРИЈСКЕ ОСНОВЕ МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ**Наставник: проф. др Данијела Судзиловски****САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА***Теоријска настава*

Садржај обухвата основе музичке уметности где се подразумева владање научно-уметничким областима из теорије музике (интервали, акорди, лествице, тоналитет), солфеђа (репродуковање мелодијских и ритамских примера), познавања основа хармонизације (хармонизовање мелодија уз употребу квинтакорада главних и споредних ступњева и доминантног септакорда) и владања инструментом (примена вештине читања нотног записа на инструменту у разним тоналитетима са транспозицијом).

Практична настава

Практична настава подразумева свирање, солфеђирање и израду хармонизације.

ЛИТЕРАТУРА

Судзиловски, Данијела, Терзић, Емеше (2008). *Вокално-инструментална настава*, Учитељски факултет, Ужице.

Судзиловски Д., Ивановић М. (2016). *Вокално-инструментална настава (практикум)*. Учитељски факултет, Ужице.

Тајчевић, М. (1969). *Основе музичке писмености*, VIII издање, Просвета, Београд.

Назив предмета: СТИЛОВИ У МУЗИЦИ

Наставник: проф. др Данијела Судзиловски

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Класификација музичких садржаја за певање, свирање и слушање по одговарајућим критеријумима (узраст деце, карактер композиције, естетска вредност, васпитна порука). Упознавање врсте, облика, форми, жанрова и стилова у музици.

Практична настава:

Садржај обухвата анализу песама и литературе за слушање.

ЛИТЕРАТУРА

Zatkalik, Miloš, Nedić, Milena, Vlajić, Smiljana (2003), *Muzička analiza I*, CD-Rom, Clio, Beograd.

Перичић, Властимир (1972), *Кратак преглед хармонских стилова*, Факултет музичке уметности, Београд.

Судзиловски, Данијела, Терзић, Емеше (2008), *Вокално-инструментална настава*, Учитељски факултет, Ужице.

Пејовић, Роксанда (1991), *Историја музике*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.

Маринковић, Соња (2000), *Историја српске музике*, Завод за уџбенике, Београд.

Назив предмета: МУЛТИМЕДИЈАЛНОСТ ИГАРА ЗА ДЕЦУ

Наставник: доц. др Кристинка Селаковић, проф. др Бранко Поповић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Преглед и упознавање са новим начинима и поступцима у раду са децом предшколског узраста на задацима из визуелних и позоришних уметности у циљу повезивања различитих медија у уметности. Упознавање са алтернативним материјалима и поступцима. Избор и дефинисање пројектних задатака уз самостални истраживачки рад у сарадњи (анализа и консултације) са професором. Реализација у припремању и изради лутке, сцене, позоришне луткарске представе, материјалу, кратке видео форме, фото репортаже, аналитички осврти итд.

Практична настава

Самостални истраживачки пројекти – индивидуално и у мањим групама – од концептуализације до могућих начина реализације, уз анализу и комуникацију са професором и колегама из групе.

ЛИТЕРАТУРА

Мисаиловић, М. (1991). *Дете и позоришна уметност*. Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Хаџи-Јованчић, Невена (2009). *Визуелне уметности за младе – од идеје до дела*. Београд: Klett.

Лазић, Р. (1991). *Трактат о луткарству*. Нови Сад: Прометеј.

Лазић, Р. (2003). *Уметност редитељства*. Нови Сад: Позоришни музеј Војводине.

Јурковски, Х. (2003). *Теорија луткарства*. Нови Сад: Позоришни музеј Војводине.

**Назив предмета: ЛИКОВНЕ ТЕХНИКЕ У АКТИВНОСТИМА ДЕЦЕ
ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА**

Наставник: доц. др Кристинка Селаковић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Традиционалне и савремене техник и материјали, њихове особености и могућност примене и комбиновања у раду са децом предшколског узраста. Основним постулатима сликарске технологије, као предусловом за адекватаност и примереност материјала и техника предшколском узрасту.

Практична настава

Самостални рад на ликовним проблемима кроз практичне цртачке и сликарске задатке и осмишљавање ликовних активности примерене предшколском узрасту. Тимски рад у изналажењу адекватних практичних решења кроз експерименте прављења примењивих и предшколском узрасту прилагођених материјала.

ЛИТЕРАТУРА

Хаџи-Јованчић, Невена (2009). *Визуелне уметности за младе – од идеје до дела*. Београд: Klett.

Tanay Emil Robert, Kučina Vladimir (1996). *Tehnike likovnog izrazavanja, od olovke do kompjutora*. Naklada Zakej d.o.o.

Павловић Радмила, Митровић Наташа (2017). *Цртам, шарам и рукама стварам*. Београд: Креативни центар.

Назив предмета: ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈА ИСТРАЖИВАЊА У ФИЗИЧКОЈ КУЛТУРИ

Наставник: проф. др Горан Шекељић, проф. др Милован Стаматовић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Приступ научним информацијама. Структура научног дела. Истраживачке технике, тестови и инструменти. Статистичке методе.

Практична настава

Израда пројекта научног рада.

ЛИТЕРАТУРА

Перић, Д. (1994). *Операционализација истраживања у физичком васпитању*. Ауторско издање, Београд.

Перић, Д. (2001). *Статистика примењена у спорту и физичком васпитању*. Ауторско издање, Београд.

Кундачина, М и Банђур, В. (2007). *Академско писање*. Учитељски факултет, Ужице.

Назив предмета: ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ И ЗДРАВЉЕ ПРЕДШКОЛСКОГ ДЕТЕТА

Наставник: проф. др Горан Шекељић, проф. др Милован Стаматовић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Хипокинезија узроци и последице. Здрави животни стилови. Проблем гојазности. Колике су дневне потребе за моторном активношћу деце. Повезаност моторне неактивности, гојазности и времена које се проведе уз телевизор, компјутер, видео игрице. Допринос физичког васпитања у повећању дневне моторне активности деце. Како повећати дневну активност деце. Улога породице у физичкој активности деце.

Практична настава

Како измерити физичку активност деце? Како повећати квалитет физичког васпитања у предшколским установама? Програми за повећање физичке активности. Улога вртића у имплементацији здравих животних стилова. Ставови и мишљење васпитача о важности физичког васпитања код деце предшколског узраста.

ЛИТЕРАТУРА

World Health Organization (WHO) 2003: Health and development through physical activity and sport.

European Heart Health 2001: Children and young people-the importance of physical activity: a paper published in the context of the European Heart Health Initiative, S. Logstrup (Ed.), European heart network.

National Association for Sport and Physical Education 2009: Active Start: A Statement of Physical Activity Guidelines for Children from Birth to Age 5, 2nd ed.; AAPERD Publications: Oxon Hill, MD, USA.

Pate, R. et al. (2004). "Physical activity among children attending preschools", *Pediatrics*, 114(5), 1258-1263.

Strong, B. et al. (2005) "Evidence-based physical activity for school-age youth", *Journal of Pediatrics*, 146(6), 732-737.

Tudor-Locke, C. et al. (2002). "Utility of pedometers for assessing physical activity", *Sports Medicine*, 32(12), 795-808.

Назив предмета: САДРЖАЈНЕ И САЗНАЈНЕ ОСНОВЕ ПРИРОДЕ И ДРУШТВА

Наставник: проф. др Данијела Василијевић, проф. др Снежана Маринковић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Мултидисциплинарни приступ структурирању програмских садржаја природе и друштва са становишта савремених теорија избора наставних садржаја (теорија егземпларизма, проблемско комплексна теорија, структурализам и функционални материјализам); међусобне везе (корелација) између садржаја различитих предметних области; везе које се односе на распоред појединих тема, питања и задатака; везе које омогућују коришћење знања из других предмета; везе које се користе за разматрање питања сродних предмета.

Практична настава

Анализа и утврђивање заступљености садржајних елемената различитих наставних предмета у наставном програму и њихови међусобни односи; Анализа квалитета уџбеника са позиције прописаних стандарда, анализа текстуалних и вантекстуалних компоненти уџбеника (илустрације, питања, задаци, објашњења) природе и друштва у односу на њихову садржајну и сазнајну функцију и научну дисциплину из које су изведене.

ЛИТЕРАТУРА

Антић, С. (2007). *Заблуде у знању које остају упркос школском учењу*, Зборник Института за педагошка истраживања, вол. 39, No 1., Институт за педагошка истраживања, Београд, стр. 48–68.

Игњатовић, Савић, Н. (1990). *Педагошке импликације теорије Виготског*, Психологија, Вол. XXIII, бр. 1.

Ивић, И., Пешикан, А., Антић, С. (2008). *Водич за добар уџбеник: општи стандарди квалитета уџбеника*, Платонеум, Нови Сад.

Василијевић, Д., Ђуровић, Љ. (2016). Вредности индивидуализације уџбеницима о природи и друштву, *Зборник радова Филозофског факултета*, Косовска Митровица, XLVI(2), (ур. Бранко Јовановић), стр. 175–197 [UDK 371.311.1::3/5; DOI 10.5937/ZRFFP46-11778].

Василијевић, Д. (2004). *Формирање појмова о природи*, Учитељски факултет, Ужице.

Лазаревић, Ж., Банђур, В. (2001). *Методика наставе природе и друштва, познавања природе и познавања друштва*, Учитељски факултет Јагодина – Београд.

Пешикан, А. (2003). *Настава и развој друштвених појмова код деце*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1.

Назив предмета: ЕВАЛУАЦИЈА САДРЖАЈНИХ ОСНОВА ПРИРОДЕ И ДРУШТВА

Наставник: проф. др Снежана Маринковић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Природа наставне ситуације и природа активности ученика. Параметри квалитета наставе. Модели оцене квалитета часа. Технике анализе. Теоријска одређења процеса учења и апликације на природу ученика. Различити модели и проблеми конструкције уџбеника. Различити методолошки приступи у оцени квалитета уџбеника. Значај и компоненте вредновања ученика. Врсте, праћења, посматрања и оцењивања у настави природе и друштва. Компоненте праћења и вредновања рада и постигнућа ученика. Самовредновање ученика. Интерна и екстерна евалуација.

Практична настава

Практична примена техника анализе часа. Дорада наставне ситуације на основу обављене анализе. Практична примена једноставнијих анализа садржаја у анализи уџбеника. Обука у прављењу тестова, праћењу, посматрању и вредновању рада ученика.

ЛИТЕРАТУРА

Вилотијевић, Младен (1995), *Дидактичке ефикасности наставног часа*, Центар за усавршавање руководиоца у образовању, Београд.

Ивић, И. (1976а), Скица за једну психологију основношколских уџбеника I, Интелектуални развој деце и уџбеник, *Психологија*, вол. 9, 1-2, стр. 25-45.

Ивић, И. (1976б), Скица за једну психологију основношколских уџбеника II, Облици учења и уџбеник, *Психологија*, вол. 9, 3-4, стр. 61-74.

Ивић, И., Пешикан, А., Антић, С. (2008), *Водич за добар уџбеник: општи стандарди квалитета уџбеника*, Платонеум, Нови Сад.

Пешикан, А., Јанковић, С. (1998), Анализа уџбеника и радне свеске за предмет Познавање друштва за IV разред основне школе, *Психологија*, 1-2, стр. 137-152.

Хебиб, Емина (1995), Вредновање рада наставника – једна компонента система евалуације васпитно-образовног процеса, *Настава и васпитање*, вол. 44, бр. 1-2, стр. 83-95.

Назив предмета: ИНДИВИДУАЛИЗАЦИЈА У ИНКЛУЗИВНОМ ВАСПИТАЊУ И ОБРАЗОВАЊУ

Наставник: проф. др Лидија Златић, проф. др Јасна Максимовић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Теоријски оквир укључује упознавање са приступима погодним за прилагођавање исхода, стандарда знања и вештина и садржаја у складу са потребама ученика и његовим процењеним могућностима. Упознавање са различитим стратегијама и поступцима за подршку које укључују методе и поступке за прилагођавање и индивидуализацију. Упознавање са различитим курикуларним теоријама и методским искуствима у креирању образовних стандарда. Анализа искустава из САД-а, Енглеске, Немачке и Аустрије. Евалуација у наставном курикулуму школе и евалуација у индивидуализацији и примени индивидуалног образовног плана.

Практична настава

Анализе студије случаја дискусија и развијање критичких приступа у анализи примењених видова подршке у оквиру анализираних студије случаја. Симулациони приступ: реализација часа у хетерогеном одељењу –"In hous" методски приступ. Примена асистивне технологије у образовању.

ЛИТЕРАТУРА

- Boillet, D. (2010), *Изазови интегрираног одгоја и образовања*, Загреб: Школска књига. Загреб.
- Виготски, Л. (1996), *Основи дефектологије*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.
- Косталник, М. (2004), *Деца са посебним потребама*, Загреб: Едука.
- Превишић, В. (2007), *Курикулум теорија-методологија-садржај-структура*.
- Хрњица и група аутора (2008). *Школа по мери детета*, Београд: Save The Children.
- Хрњица, С. (1997), *Дете са развојним сметњама у основној школи*, Београд: Учитељски факултет.

Назив предмета: АКТИВНОСТИ ДЕЦЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ
Наставник: проф. др Јасна Максимовић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Игра као социокултурни феномен; Игра и развој деце са сметњама. Појам, важност и карактеристике игре деце са сметњама у развоју. Избор играчака и организација игре за слепу децу. Дефинисање појма сензорне интеграције. Реедукација психомоторике – покрет као терапијска метода. Игре деце са сензорним оштећењима. Активности деце са интелектуалним дефицитом. Организација игре код деце са перварзивним поремећајима. Покрет и тело као окоснице игровних активности.

Практична настава

Игра као облик стимулације детета са сметњом у развоју. Карактеристике истраживачких игара код деце са сметњама у развоју. Карактеристике енергетских игара. Карактеристике игара за развој вештина код деце са сметњама у развоју, карактеристике социјалних и имагинативних игара. Карактеристике проблемских игара код деце са сметњама. Реедукација психомоторике и општи реедукативни третман

ЛИТЕРАТУРА

Bala, G., & Popović, B. (2007). Motoričke sposobnosti predškolske dece. U: Antropološke karakteristike i sposobnosti predškolske dece (Urednik G. Bala), Novi Sad: Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, 101-150.

Bojanin, S. (1985). *Neuropsihologija razvojnog doba i opšti reedukativni metod*. Beograd: Zavod za izdavanje udžbenika.

Golubović, Š., Maksimović, J., Golubović, B., Glumbić, N. (2012). Effect of exercise on physical fitness in children with intellectual disability; *Research in Developmental Disabilities*. New York College Learning Skills Association, Volume 33, Issue 2 (March-April), str. 608–614.

Kiš-Glavaš, L., Teodorović, B., Levandovski, D. (1997). *Program bazične perceptivno-motoričke stimulacije*, Fakultet za defektologiju, Defektološka biblioteka, Stručni niz, knj. 15.

Џиновић-Којић, Д. (2008). *Од игре до здравља*, Учитељски факултет, Београд.

Назив предмета: ИНКЛУЗИЈА НА РАНОМ УЗРАСТУ

Наставник: проф. др Јасна Максимовић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Појам ране инклузије; Специфичност ране инклузије; Организација рада у инклузивној групи деце јасленог узраста. Тимски рад у оквиру инклузивне праксе на јасленом узрасту. Улога и значај васпитача у реализацији процеса укључивања деце са сметњама у развоју у редовне јаслене групе; Компезааторни утицај раних стимулативних програма на развој деце са сметњама у развоју. Развој инклузивне културе код деце на раном узрасту.

Практична настава

Стварање „најмање могућег рестриктивног окружења“; Утицај укључивања деце са сметњама на развој и социјализацију њихових типичних вршњака ; Анализирање примера добре праксе инклузивне едукације на раном узрасту код нас и у свету;

ЛИТЕРАТУРА

Sakač, M., Marić, M. (2016). Dimenzije kvaliteta inkluzivnog rada vaspitača, *Beogradska defektološka škola* Vol. 22, No. 2, str. 93-109, доступно на: www.belgrade.school.com/uploads/4/6/5/1/46514917/sakac___maric_1.pdf

Parker, A. (2009). *Child development inclusion, intellectual development. What is inclusive preschool education?* Retrieved on 15th September 2017 from www.abilitypath.org/areas-of-development/learning--schoolsand-ieps/articles/what-is-inclusive-preschool.htm

Дедај, М. (2014). Улога васпитача у раној интервенцији, III стручно-научни скуп са међународним учешћем „Актуелности у едукацији и рехабилитацији особа са сметњама у развоју“, Смедерево: Ресурсни центар за специјалну едукацију, стр.130 <http://scindeks-clanci.ceon.rs/data/pdf/0353-7129/2008/0353-71290802167M.pdf>

Сретенов, Д., (2008). *Креирање инклузивног вртића – деца ометена у развоју у предшколској установи*, Центар за примењену психологију, Београд.

Дошен, Љ., Гачић-Брадић, Д. (2005): *Вртић по мери детета – приручник за примену инклузивног модела рада у предшколским установама*, Save the Children UK, Београд.

Назив предмета: ЗАКОНОДАВНЕ ОСНОВЕ СИСТЕМА ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Наставник: доц. др Милан Рапајић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Појам система, устава и закона. Школско законодавство у Републици Србији у различитим периодима (Средњи век, период владавине Турака, Србија у 18. веку, 19. веку и почетком 20. века, раздобље од 1918. до 1945. и од 1945-1990. Систем образовања и васпитања у Србији после 1990 – полазне основе); Систем образовања и васпитања у Србији (појам, принципи, циљеви и задаци; Право на образовање и васпитање). Развој, обезбеђивање и унапређење квалитета образовања и васпитања (надлежна тела за област система васпитања и образовања: Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Национални просветни савет, заводи). Образовно-васпитне установе (појам, врсте, верификација, обављање делатности, аутономија, органи). Програми образовања и васпитања (наставни планови и програми основног и средњег образовања и васпитања). Права детета и ученика. Обавезе и одговорности ученика. Оцењивање ученика Завршни испити Наставници, васпитачи и стручни сарадници (врсте послова и њихови извршиоци; услови за пријем у радни однос наставника, васпитача и стручног сарадника; дозвола за рад – лиценца; приправници и њихов пријем у радни однос). Уговор о извођењу наставе; Појам педагошке норме; непуно и пуно радно време; Удаљавање са рада; Појам контроле и надзора у систему васпитања и образовања; Управни надзор; Стручно-педагошки надзор;

Практична настава:

Анализа појединих одредби Закона о основама система образовања и васпитања, Закона о предшколском васпитању и образовању као и подзаконске нормативе из ове друштвене области (статути, правилници, упуства). Анализа случајева из судске и управне праксе.

ЛИТЕРАТУРА

Палачковић, Душица и Поњавић, Зоран (2007). *Основи државног уређења и школског законодавства*, Ужице.

Јањић-Комар, Марина, Обретковић, Мирјана (1996). *Права детета – права човека*; Досије, Београд, 1996

Вукићевић, Славољуб (1997). *Основи државног уређења и школског законодавства*, Желинд, Београд, 1997.

Радомир Лукић, Будимир Кошутић (2003). *Увод у право*, Београд.

Костадиновић, Данијела (2012). *Школско право и администрација – практикум*, Учитељски факултет Универзитета у Београду, Београд.

Назив предмета: УПРАВЉАЊЕ И РУКОВОЂЕЊЕ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

Наставник: доц. др Милан Рапајић

САДРЖАЈ ПРЕДМЕТА

Теоријска настава

Појам руковођења и управљања. Системи руковођења. Методе и стилови руковођења. Лична својства управљача и руководиоца са посебним освртом на управљачко-руководилачку функцију у васпитно-образовним институцијама. 5. Организациона и интерперсонална улога руководиоца васпитно-образовне институције. Појам менаџмента људских ресурса. Управљање људским потенцијалима у васпитно-образовним институцијама. Теоријски приступ начину и методама регрутовања руководећег кадра у васпитно-образовним институцијама. Позитивно-правни оквир избора руководиоца за васпитно-образовне институције – пример Србије. Позитивно-правни оквир избора руководиоца за васпитно-образовне институције – пример појединих бивших југословенских република. Избор, састав и надлежности Националног просветног савета и Савета за стручно образовање и образовање одраслих. Надлежности и руковођење Заводом за унапређење образовања и васпитања као и Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања. Образовно-васпитне установе и друге организације (појам и врсте, верификација, обављање делатности). Аутономија васпитно-образованих институција. Органи васпитно-образовне установе. Радноправна регулатива од значаја за добро управљање и руковођење васпитно-образовним институцијама. Улога државе (Влада и министарство надлежно за просвету) и друштва у надзору и контроли над руковођењем и управљањем у васпитно-образовним институцијама

Практична настава

Практични примери доброг управљања и руковођења појединим предшколским установама, основним и средњим школама. Интервијуи са руководиоцима васпитно-образованих институција. Студије случаја о реформи образовања и васпитања у Србији и компаративно. Упуства за адекватно односно успешно вођење тј. претходну припрему састанака тима руководиоца васпитно-образовних институција. Анализа законских прописа и подзаконске нормативе.

ЛИТЕРАТУРА

Одабрана поглавља из следећих књига:

Невенка Бачанин, Радоје Брковић (2011). *Управна наука*. Крагујевац: Правни факултет у Крагујевцу.

Stevan Lilić, Milan Marković, Predrag Dimitrijević (2001). *Nauka o upravljanju sa elementima pravne informatike*, Beograd: Savremena administracija.

Slobodan Ćamilović, Vidoje Vujić (2011). *Osnove menadžmenta ljudskih resursa*. Beograd: Tekonkonsalting.

Бранислав Марковић (2003). *Организација и управљање школом*, Учитељски факултет Универзитета у Крагујевцу, Краљево, 2003

Душица Палачковић, Зоран Поњавић (2007). *Основи државног уређења и школског законодавства*, Ужице: Учитељски факултет.

Назив предмета: ПРАКСА

Циљ праксе: Даље усавршавање праксе и примена знања стечених на основним студијама; оспособљавање за самостално планирање и организацију васпитно-образовног процеса и интензивнију примену савремених васпитних облика и система који доприносе развоју логичког и критичког мишљења деце предшколског узраста и самосталном решавању проблема; оспособљавање за примену стечених знања и способности у решавању сложенијих проблема у васпитно-образовном раду и свим осталим активностима у предшколској установи; оспособљавање за истраживање и критичко промишљање васпитно-образовне праксе са циљем њеног даљег усавршавања и унапређивања; овладавање техникама и методама праћења и вредновања резултата рада и постигнућа деце применом валиднијих и сложенијих метода и поступака вредновања.

Исход праксе: Студенти су оспособљени за: самосталну реализацију активности у предшколској установи и критичко промишљање сопствене педагошке праксе; унапређивање сопственог рада на основу резултата сопственог истраживања и истраживања других; комуницирање на стручном и ширем плану. Студенти су овладали техникама и „алатима“ даљег личног образовања и усавршавања уз коришћење савремених информатичких средстава и овладавање вештином академског писања.

САДРЖАЈ ПРАКСЕ

Пракса се заснива искључиво на самосталном и истраживачком раду студената уз стручно вођење ментора – наставника методичке групе предмета. Организује се на крају другог семестра након положених испита из првог семестра и представља погодно поље самосталног рада које му значајно може помоћи у изради завршног рада. Студент треба да покаже да поседује неопходно знање и дидактичко-методичке вештине и компетенције за самосталан рад са децом предшколског узраста. Студент треба да, применом стечених знања, активности организује на вишем нивоу који је резултат добре осмишљености, примене иновативних поступака, максималног активирања деце и уважавање свих дидактичко-методичких принципа и специфичности деце и предшколске установе. Студент ће по први пут испробавати и уводити савремене дидактичке и васпитно-образовне системе, пратити њихове ефекте и резултате и сазнања користити у свом даљем раду. Кроз задатке које ће реализовати у току праксе, посебне поступке васпитно-образовног рада користиће у раду са даровитом децом и децом са сметњама и тешкоћама у развоју, као и децом из социјално-депривираних средина и маргиналних социјалних група.

ЗАВРШНИ РАД

Завршни мастер рад представља самосталан истраживачки рад студента у коме он применом знања из методологије педагошких истраживања у области дидактичко-методичких наука (по сопственом избору уже области) теоријско-емпиријским путем обрађује одабрани проблем. Избор проблема за који ће се студент определити зависи од његове осетљивости за проблеме у датој области и заинтересованости за одређена питања наставне, односно васпитно-образовне праксе.

Садржај рада треба да обухвати избор проблема, проналажење релевантне литературе и темељно упознавање бројних димензија тог проблема; израду пројекта истраживања; израду инструмената и спровођење истраживања; обраду добијених података; прецизно извештавање резултата истраживања и закључци. Завршни мастер рад се може радити из сваке од ужих области, односно предмета из студијског програма дипломских академских студија.

У П У Т С Т В О

за праксу студената на мастер академским студијама

Пракса студената на мастер академским студијама организује се у основној школи у трајању од 180 радних сати, континуирано на крају другог семестра. Сви студенти су обавезни да испуне ову обавезу како би се предвиђени програм реализовао.

Они који су запослени у предшколским установама обавезни су да донесу потврду о запослености (потврда треба да садржи податке о дужини радног стажа у тој васпитно-образовној организацији и статусу – рад на одређено или неодређено време и до када, оверена од стране овлашћеног лица). Незапослени студенти праксу ће обавити у васпитно-образовној установи коју одаберу сами (може у свом месту боравка, а потребно је да пре одласка у студентској служби узму: писмо факултета и бланко потврду о обављеној пракси).

О обављеној пракси студент води Дневник праксе о свим активностима у предшколској установи у току праксе, а посебно о задацима које студент добије од наставника методике (изборног блока), а које су у вези са израдом мастер рада. Зато је неопходно да се студент консултује, пре одласка на праксу и са наставником методике из које ће радити или је већ одабрао тему мастер рада.

Након обављене праксе студент ће донети Дневник праксе наставнику методике на увид, који ће дневник потписати и уписати запажања описном оценом.

Студент оверену потврду о пракси и потписан Дневник доноси у студентску службу уз пријаву за праксу (пријава за испит) након чега ће му бити приписан одређени број ЕСПБ бодова (9 бодова).